

Sygn. akt III CO 401/22

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa I. K.
przeciwko [...] Ubezpieczeń [...] Spółce Akcyjnej
z siedzibą w W.
o zapłatę
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 maja 2022 r.,
na skutek przedstawienia przez Sąd Rejonowy w P.
akt o sygn. I C [...],
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

**odmawia przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi
równorzędnemu.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 27 grudnia 2021 r. Sąd Rejonowy w P. po rozpoznaniu sprawy z powództwa I. K. przeciwko [...] Ubezpieczeń [...] Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o zapłatę postanowił na podstawie art. 44¹ § 2 k.p.c. wystąpić do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi rejonowemu z uwagi na wzgląd na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 44¹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy może przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności wzgląd na społeczne

postrzeganie sądu jako organu bezstronnego. O wyznaczenie innego sądu równorzędnego występuje sąd właściwy (art. 44¹ § 2 k.p.c.).

Wykonanie powyższej kompetencji wymaga ustalenia, czy w ocenie Sądu Najwyższego spełnione zostały przesłanki, które uzasadniają ocenę, iż przekazanie sprawy jest konieczne z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości, w tym w szczególności przez wzgląd na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego. W niniejszej sprawie Sąd przedstawiający wniosek nie umotywował go w żadnej formie, natomiast z treści pism pełnomocnika Powódki z 16 listopada 2021 r. oraz z 6 grudnia 2021 r. wynika, iż Powódka była wieloletnim pracownikiem Sądu Rejonowego w P., a postępowanie w sprawie ma za podstawę faktyczną rozstrój zdrowia doznany wskutek wypadku przy pracy, który miał miejsce przy wykonywaniu czynności służbowych na rzecz Sądu Rejonowego w P..

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy nie podziela stanowiska, iżby zatrudnienie Powódki w sądzie i doznany wskutek wypadku przy pracy uszczerbek na zdrowiu stanowić miał dostateczne uzasadnienie przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. W niniejszej sprawie nie wskazano okoliczności, które uzasadniałyby wątpliwości co do bezstronności Sądu (sędziów sądu) występującego. Ewentualne rozważania na temat tego, czy Sąd *meriti* jako właściwy w sposób niezależny i bezstronny rozpoznałby sprawę stanowiłoby zaprzeczenie konstytucyjnych zasad niezależności sądów i niezawisłości sędziów, a w konsekwencji z pewnością nie byłoby działaniem zgodnym z dobrem wymiaru sprawiedliwości. Tworzyłoby bowiem wrażenie, że przytoczone wyżej okoliczności rzeczywiście mogą zrodzić zastrzeżenia co do tego, czy sprawa zostanie rozpoznana i rozstrzygnięta z zachowaniem standardów orzekania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 lipca 2020 r., sygn. akt IV CO 153/20). Sytuacja uzasadniająca zastosowanie tego przepisu nie powstaje, gdy stroną w procesie jest pracownik sądu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 marca 2022 r., sygn. akt III CO 64/22, niepublikowane). Sąd występujący nie może natomiast niejako antycypować ewentualnych przyszłych decyzji procesowych w przedmiocie wyłączenia sędziów i uprzedzać wystąpieniem o przykazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 44¹ § 1 k.p.c.

Również w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka należy zakładać profesjonalizm i etyczne postępowanie sędziów rozpoznających sprawę. Wniosek o istnieniu obiektywnie uzasadnionych obaw co do braku bezstronności sędziego powinien być uzasadniony co najmniej obiektywnymi wątpliwościami strony (tzw. doktryna postrzegania względnie pozorów, ang. *the appearance of independence and impartiality*). Wymaga tego założenie niezależności i obiektywnej bezstronności (ang. *the requirement of independence and objective impartiality*, zob. też wyrok ETPC z 6 listopada 2018 r. w sprawie *Ramos Nunes de Carvalho e Sá przeciwko Portugalii* [Wielka Izba], nr 55391/13, §§ 154-156). Weryfikacji powyższego na poziomie procesowym służy jednak co do zasady nie instytucja przekazania sprawy w rozumieniu art. 44¹ k.p.c., lecz wyłączenia sędziego (art. 48 i 49 k.p.c.). Nie można niejako z góry zakładać, iż w rozpoznaniu sprawy sędzia może kierować się ocenami subiektywnymi, zamiast oparcia na obowiązującym prawie, lub by jego decyzja procesowa miała być poddana jakimkolwiek naciskom zewnętrznym (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 7 grudnia 2016 r., sygn. akt II UO 6/16., niepublikowane; 23 grudnia 2021 r., sygn. akt I CO 148/21, niepublikowane).

Z uwagi na powyższe na podstawie art. 44¹ § 1 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

a.s.